

به نام خدا

آناتومی انسان

برای دانشجویان رشته تربیت بدنی

نویسندگان:

دکتر محمد اسماعیل افضل پور (استادیار گروه تربیت بدنی دانشگاه بیرجند)

دکتر جواد حامی (رئیس ت علوم تشریحی دانشگاه علوم پزشکی مشهد)

دکتر مجید خزاعی (استادیار گروه فیزیولوژی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان)

بامداد کتاب

بامداد کتاب

آناتومی انسان

برای دانشجویان رشته تربیت بدنی

- ✎ نویسندگان: دکتر محمد اسماعیل افضل پور، دکتر جواد حامی، دکتر مجید خزاعی
- ✎ ویراستار علمی: دکتر محمد مهدی حسن زاده ظاهری
- ✎ نوبت چاپ: اول - بهار ۱۳۸۷
- ✎ شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه
- ✎ قطع: وزیری - ۲۷۲ صفحه
- ✎ تایپ و صفحه آرایی: شهیر
- ✎ قیمت: ۴۰۰۰ تومان
- ✎ شابک: ۵-۷۵-۲۵۸۵-۹۶۴-۹۷۸
- ✎ فروست: ۱۳۴
- ✎ کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

سرشناسه: افضل پور، محمد اسماعیل، ۱۳۴۴ -
 عنوان و نام پدیدآور: آناتومی انسان: برای دانشجویان رشته تربیت بدنی / نویسندگان محمد اسماعیل افضل پور، جواد حامی،
 مجید خزاعی.
 مشخصات نشر: تهران: بامداد کتاب، ۱۳۸۷.
 مشخصات ظاهری: ۲۷۲ ص: مصور.
 شابک: 5-75-2585-964-978
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 یادداشت: کتبنامه
 موضوع: کالبدشناسی انسانی.
 شناسه افزوده: حامی، جواد، ۱۳۵۶ -
 شناسه افزوده: خزاعی، مجید، ۱۳۵۲ -
 ردیف بندی کنگره: ۱۸ ۶۵ الف ۲ / ۲۳ QM
 ردیف بندی دیویی: ۶۱۱
 شماره کاتالوژی ملی: ۱۱۳۶۹۴۱

مرکز توزیع و فروش:

تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان نظری شرقی، شماره ۲۴۰

تلفن: ۵-۶۶۴۸۱۲۴۳ - نمابر: ۶۶۹۷۵۶۹۷

فهرست مطالب

۶۳	دنده‌ها (Costae or Ribs)	۵	پیش‌گفتار
۶۵	اسکلت ضمیمه‌ای	۷	فصل اول - مقدمه و کلیات
۷۱	استخوان بندی دست (Hand)	۸	مقدمه
۷۳	استخوان بندی اندام تحتانی	۸	تاریخچه علم کالبدشناسی
۷۶	نمای کلی لگن استخوانی	۱۴	خلاصه فصل
۸۴	استخوان بندی پا (Foot)	۱۵	پرسش‌های آموزشی
۸۸	خلاصه فصل	۱۶	منابع
۹۰	پرسش‌های آموزشی	۱۶	منابعی برای مطالعه بیشتر
۹۱	منابع		
۹۱	منابعی برای مطالعه بیشتر		
			فصل دوم - سلول و بافت‌های تشکیل‌دهنده بدن
۹۳	فصل چهارم - دستگاه عضلانی	۱۷	انسان
۹۴	دستگاه عضلانی (Muscular System)	۱۸	سلول (Cell)
۹۴	سازماندهی عضلات در بدن	۲۱	بافت‌ها (Tissues)
۹۶	نحوه قرارگیری عضلات در بدن	۲۲	تقسیم‌بندی بافت پوششی
۹۷	عضلات بدن (Body Muscles)	۲۵	بافت همبند (پیوندی) (Connective Tissue)
۹۸	عضلات سر و صورت	۲۹	بافت عضلانی (Muscular Tissue)
۹۹	عضلات ناحیه گردن	۳۱	بافت عصبی (Nervous Tissue)
۱۰۰	عضلات تنه	۳۳	خلاصه فصل
۱۱۱	عضلات ناحیه ساعد	۳۴	پرسش‌های آموزشی
۱۱۸	عضلات اندام تحتانی	۳۵	منابع
۱۲۶	عضلات ساق پا	۳۶	منابعی برای مطالعه بیشتر
۱۲۹	عضلات پا		
۱۳۱	خلاصه فصل	۳۷	فصل سوم - دستگاه اسکلتی
۱۳۲	پرسش‌های آموزشی	۳۹	دستگاه اسکلتی (Skeletal System)
۱۳۴	منابع	۴۴	تقسیم‌بندی استخوان
۱۳۴	منابعی برای مطالعه بیشتر	۴۷	تعاریف و اصطلاحات رایج در استخوان‌شناسی
		۴۸	اسکلت انسان
		۴۹	اسکلت محوری
۱۳۵	فصل پنجم - دستگاه گردش خون	۵۱	اسکلت صورت (Facial Skeleton)
۱۳۶	دستگاه قلبی - عروقی (Cardiovascular system)	۵۱	درزها (Sutures)
۱۳۷	تکامل دستگاه قلبی عروقی	۵۱	ملاج (Fontanelle)
۱۳۸	قلب (Heart)	۵۲	ستون مهره‌ها (Vertebral Column)
۱۳۹	ساختار داخلی قلب	۵۴	خط ثقل (The Line of Gravity)
۱۴۱	ساختار بافتی قلب	۵۵	ساختار کلی مهره‌ها
۱۴۲	دستگاه هدایتی قلب	۵۷	دیسک بین مهره‌ای (Intervertebral Disc)
۱۴۳	عصب‌گیری و خون‌رسانی به قلب	۵۷	اختصاصات مهره‌های هر ناحیه
۱۴۴	عروق (Vessels)	۵۸	خصوصیات یک مهره گردنی نمونه
۱۴۵	انواع گردش خون	۶۱	قفسه سینه (Thoracic Cage)
۱۴۶	شریان‌های مهم بدن	۶۲	جناغ سینه (Sternum)

۲۱۸	تکامل دستگاه گوارش	۱۵۱	وریدهای مهم بدن
۲۲۹	غدد ضمیمه دستگاه گوارش (Associated Glands)	۱۵۲	دستگاه لنفاوی (Lymphatic System)
۲۳۳	خلاصه فصل	۱۵۵	خلاصه فصل
۲۴۴	پریش‌های آموزشی	۱۵۷	پریش‌های آموزشی
۲۳۵	منابع	۱۵۸	منابع
۲۳۶	منابعی برای مطالعه بیشتر	۱۵۸	منابعی برای مطالعه بیشتر
۲۳۷	فصل یازدهم - دستگاه ادراری	۱۵۹	فصل ششم - دستگاه تنفس
۲۳۸	دستگاه ادراری (Urinary System)	۱۶۰	دستگاه تنفس (Respiratory System)
۲۳۸	تکامل دستگاه ادراری	۱۶۰	تکامل دستگاه تنفس
	کیپول کلوامولی یا بومن (Bowman's or Glomerular Capsule)	۱۶۱	تقسیم‌بندی دستگاه تنفس
۲۴۱	لوله پیچیده نزدیک (Proximal Convolved Tubule)	۱۶۸	خلاصه فصل
۲۴۲	لوله پیچیده دور (Distal Convolved Tubule)	۱۶۹	پریش‌های آموزشی
۲۴۲	خلاصه فصل	۱۷۰	منابع
۲۴۵	پریش‌های آموزشی	۱۷۰	منابعی برای مطالعه بیشتر
۲۴۶	منابع	۱۷۱	فصل هفتم - دستگاه عصبی
۲۴۷	منابعی برای مطالعه بیشتر	۱۷۲	دستگاه عصبی (Nervous System)
۲۴۸	فصل دوازدهم - دستگاه تولید مثل	۱۷۳	تکامل دستگاه عصبی
۲۴۹	دستگاه تولید مثل (Reproductive System)	۱۷۴	طناب نخاعی (Spinal Cord)
۲۵۰	تکامل دستگاه تناسلی	۱۷۶	اعصاب نخاعی (Spinal Nerves)
۲۵۰	دستگاه تناسلی مردانه (Male Genital System)	۱۹۲	خلاصه فصل
۲۵۱	دستگاه تناسلی زنانه (Female Genital System)	۱۹۳	پریش‌های آموزشی
۲۵۴	خلاصه فصل	۱۹۵	منابع
۲۵۸	پریش‌های آموزشی	۱۹۵	منابعی برای مطالعه بیشتر
۲۵۹	منابع	۱۹۷	فصل هشتم - مفاصل بدن
۲۶۰	منابعی برای مطالعه بیشتر	۱۹۷	مفصل (Joint)
۲۶۱	فصل سیزدهم - اندام‌های حسی	۲۰۳	خلاصه فصل
۲۶۲	اندام‌های حسی (Sensory Organs)	۲۰۳	پریش‌های آموزشی
۲۶۳	محتویات کره چشم	۲۰۴	منابع
۲۶۴	عضلات خارجی کره چشم	۲۰۴	منابعی برای مطالعه بیشتر
۲۶۶	کوش (Ear)	۲۰۵	فصل نهم - دستگاه غدد درون‌ریز
۲۶۸	لابیرنت استخوانی	۲۰۶	دستگاه غدد درون‌ریز (Endocrine System)
۲۶۹	لابیرنت غشایی	۲۱۴	خلاصه فصل
۲۷۰	خلاصه فصل	۲۱۵	پریش‌های آموزشی
۲۷۰	پریش‌های آموزشی	۲۱۶	منابع
۲۷۱	منابع	۲۱۶	منابعی برای مطالعه بیشتر
۲۷۱	منابعی برای مطالعه بیشتر	۲۱۷	فصل دهم - دستگاه گوارش
		۲۱۸	دستگاه گوارش (Digestive System)

پیش‌گفتار

یکی از بهترین راه‌ها برای معرفت خدا شناخت انسان است، به همین دلیل شناخت انسان از دیدگاه مکتب اسلام مورد تأکید قرار گرفته است. قرآن کریم پیوسته انسان را به تأمل در وجود خویش فرا می‌خواند تا بتواند نشانه‌ها و آثار الهی را آشکار سازد. با فراگیری علوم از جمله علم آناتومی، هر فرد می‌تواند متناسب با ظرفیت فکری، معنوی و اندوخته‌های علمی خود، به چنین شناختی دست یابد.

آناتومی یکی از شاخه‌های زیست‌شناسی است که با فیزیولوژی، بهداشت و آسیب‌شناسی ارتباط تنگاتنگی دارد. مطالعه ساختار و ساختمان بدن برای دانشجویان رشته تربیت بدنی بسیار مفید است و به آنها کمک می‌کند ضمن آشنایی با مبانی نظری این علم، بتوانند دستگاه‌های مختلف بدن را به خوبی شناخته و هنگام اجرای فعالیت‌های بدنی و حرکتی، درک صحیح و دقیقی از اجزای مختلف بدن و نقش آنها در حرکت داشته باشند.

یکی از مشکلات همیشگی دانشجویان رشته‌های مختلف تحصیلی، در دسترس نبودن کتب و منابع جامع و کامل برای مقاطع تحصیلی بوده است. عدم وجود کتب درسی منطبق با اهداف و سرفصل‌های آموزشی که متناسب با تعداد واحدهای درسی و نیاز دانشجویان تهیه شده باشد، همواره فرا روی دانشجویان بوده است و رفع این کمبودها به تلاش و اهتمام اعضای هیأت علمی و متخصصین دانشگاهی بستگی دارد. کتاب آناتومی انسان برای دانشجویان رشته تربیت بدنی برای رفع این مشکل، و در اختیار گذاشتن یک منبع درسی مفید و جامع برای دانشجویان رشته تربیت بدنی، به ویژه در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد تهیه شده است. از ویژگی‌های بارز این کتاب، بیان دقیق، ساده و روشن اهداف درس و واژه‌های کلیدی تعریف شده در ابتدای هر بحث است که به دانشجویان کمک می‌کند بتوانند بر روی مفاهیم اساسی درس تمرکز کرده و آنها را به خوبی دنبال کنند. در نوشتن و ترجمه کتاب، حتی‌الامکان سعی شده است از معادل دقیق فارسی واژه‌ها و اصطلاحات تشریحی استفاده

گردد. وجود تصاویر گویا، متنوع و با ترجمه فارسی یکی دیگر از ویژگی‌های این کتاب است که کمتر در منابع موجود نظیر آن مشاهده می‌شود. هر چند بر اساس تعداد واحدهای درسی رایج، حجم کتاب تنظیم شده است، به منظور جامع‌تر کردن کتاب، اطلاعات مفیدی نیز در قالب جداول آورده شده‌اند که به تکمیل یادگیری فراگیران کمک خواهند کرد. دیگر آن که در پایان هر فصل، علاوه بر بیان خلاصه مطالب، پرسش‌های آموزشی برای خودآزمایی دانشجویان طرح گردیده است. علاوه بر اینها، منابع اصلی درس معرفی شده و به منظور مطالعه بیشتر، منابع تکمیلی در قالب منابعی برای مطالعه بیشتر بیان شده‌اند.

امید است اساتید، محققین و دانشجویان گرامی بتوانند بهره لازم را از این کتاب برده و تهیه‌کنندگان این مجموعه را از ارزشیابی دقیق و موشکافی خردمندانه خود بهره‌مند سازند. در پایان لازم می‌دانم از کلیه افرادی که در تهیه و انتشار این اثر، نویسندگان کتاب را یاری داده‌اند، به ویژه جناب آقای دکتر محمد مهدی حسن‌زاده طاهری استادیار دانشگاه علوم پزشکی بیرجند که با راهنمایی‌های بسیار مفید و ارزنده خود به تکمیل و غنی‌تر کردن این اثر، و ویرایش آن کمک نمودند، صمیمانه و خالصانه سپاسگذاری نمایم.

محمد اسماعیل افضل‌پور

استادیار دانشگاه بیرجند

تابستان ۱۳۸۶ شمسی